

Principes

Inleiding

Principes zijn regels, afgeleid van de [doelstelling](#), missie en [visie](#) van Twiin, die richting en structuur geven aan het ontwerp van organisatie, proces, informatie, applicatie en techniek, en daarmee dus restricties aan de ontwerpvrijheid vormen (ZiRA, www.ziraonline.nl).

De principes worden gebruikt als fundamentele uitgangspunten voor het definiëren van het afsprakenstelsel en voor het realiseren van standaarden en voorzieningen en de keuzes die daarbij gemaakt moeten worden.

Principes zijn voorzien van een rationale, waarin de belangrijkste ontwerp afwegingen zijn opgenomen met bijbehorende implicaties.

- De rationale beschrijft de reden waarom het principe van belang is.
- De implicatie geeft aan wat er moet gebeuren om dit principe te realiseren, vaak op organisatorisch vlak.

Twiin Principes

#	Titel	Omschrijving	Rationale	Implicatie
Algemeen				
1	Beschikbaarheid van medische gegevens landelijk en zorgbreed door verbinding en samenhang.	Beschikbaarheid van gegevens landelijk en zorgbreed (domein overstijgend) door het verbinden van zorginfrastructuren door middel van afspraken, knooppunten en voorzieningen die door decentrale organisaties op alle lagen van het interoperabiliteitsmodel beheerd en ontwikkeld worden.	Zorg vindt steeds meer plaats in meerdere instellingen vaak over de regio's heen. Burgers zijn mobiel en hebben onafhankelijk van waar ze zich bevinden binnen Nederland recht op de juiste zorg. Momenteel is de reikwijdte vaak nog beperkt op regionaal, lokaal of categoriaal niveau.	<p>Afstemming op alle lagen: politiek, bestuur, (vak)-verenigingen, informatie-standaarden en infrastructuur op landelijk niveau in samenwerking met regionale en lokale organisaties.</p> <p>Twiin is schaalbaar en bruikbaar voor landelijke uitwisseling.</p> <p>Uitwisseling via knooppunten, gebruik makend van (bestaande) gemeenschappelijke voorzieningen (conform visie samenhang op de zorginfrastructuren).</p> <p>Uitbreidbaar naar meerdere zorgtoepassingen. De architectuur van Twiin moet flexibel genoeg zijn om toekomstige (nieuwe) zorgtoepassingen te ondersteunen.</p>

2	Twiin is een vertrouwd netwerk.	Twiin is een verzameling van autonome actoren die van elkaar afhankelijk zijn om een gemeenschappelijk probleem op te lossen.	Om problemen op te lossen die, door een enkele organisatie moeizaam of helemaal niet kunnen worden gerealiseerd.	<p>Twiin kent een governance structuur met rollen, taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden om besluiten te nemen voor ontwikkeling en beheer, volgens netwerk administratieve organisatie (NAO).</p> <p>Twiin kent een afsprakenstelsel die bestaat uit een set van samenhangende afspraken, procedures en regels op gebied van organisatie, besturing, toezicht, beheer, architectuur, toepassingen, techniek met als doel het realiseren en borgen van het vertrouwen binnen het Twiin netwerk</p> <p>Vanuit de netwerkgedachte heeft Twiin een aantal functies:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De implementatie- en beheerfunctie die vooral gebaat is bij stabiliteit; • De innovatie- en ontwikkelfunctie waar nieuwe zorgtoepassingen en technieken worden ontwikkeld.
3	Het Twiin afsprakenstelsel en de architectuur volgt een groeimodel.	Het Twiin afsprakenstelsel is niet perfect. We groeien van ervaringen en verwerken deze in het afsprakenstelsel.	<p>Om snel een eerste versie van het afsprakenstelsel te kunnen krijgen én te kunnen leren van tussentijdse ervaringen, volgt het afsprakenstelsel een groeimodel.</p> <p>Om voortgang te laten zien, te gebruiken wat er al is, z.s.m. oplossingen te integreren.</p> <p>Daarbij is ook de haalbaarheid van realisatie, waaronder de aansluiting op de huidige ontwikkelingen in de markt, een criterium.</p> <p>Daar waar duidelijkheid benodigd is in de afspraken die pas op termijn van kracht zijn maar die op enig moment nog niet haalbaar zijn, kan een groeipad worden afgesproken.</p>	<p>Het doel van Twiin is het faciliteren van meerdere zorgtoepassingen door het aanbieden van gemeenschappelijke voorzieningen en afspraken voor het landelijk beschikbaar maken en/of uitwisselen van gegevens.</p> <p>Twiin heeft als ambitie om zorgdomein breed te faciliteren, en start met beeldbeschikbaarheid en DVDexit, en bepaalt in 2020 hoe BgZ-uitwisseling, Labwaarden voor Apotheek, Perinatologie en eOverdracht opgepakt kunnen gaan worden.</p> <p>Bij het oppakken van deze zorgtoepassingen zijn de reeds bestaande landelijke programma's in de lead.</p>
4	De functionele behoeften van zorgverleners, zorgaanbieders en patiënt zijn leidend.	We doen het primair voor de zorg hun behoefte staan voorop.	De voornaamste drijfveer van Twiin is om invulling te geven aan de functionele behoefte van zorgverleners en patiënten op zodanige wijze dat landelijke dekking en maximaal hergebruik mogelijk is en daardoor de zorgverlener te ontlasten van registratielast en de zorg te verbeteren..	Voor de (door)ontwikkeling van Twiin, inclusief de gemeenschappelijke voorzieningen en afspraken, gelden de functionele behoeften als uitgangspunt inclusief performance eisen.
5	Deelname aan Twiin is vrijwillig maar niet vrijblijvend.	<p><i>Vrijwillig</i></p> <p>Een zorgaanbieder besluit zelf om wel of niet aan te sluiten op Twiin en voor welke zorgtoepassing dit gebeurt.</p> <p><i>Niet vrijblijvend</i></p> <p>Deelnemende knooppunten en zorgaanbieders dienen te voldoen aan de afspraken van het afsprakenstelsel.</p>	Zorgaanbieders die aansluiten moeten er op kunnen vertrouwen dat andere aangesloten zorgaanbieders conform het afsprakenstelsel werken.	<p>Mogelijk zal op termijn uitwisseling van gegevens in veldnormen worden opgenomen en via VWS worden verankerd in wetgeving.</p> <p>Door aansluiting op Twiin kan dit vervolgens in de praktijk worden gerealiseerd.</p> <p>Elke deelnemende zorgaanbieder beoogt uitwisseling met alle deelnemers van de infrastructuur binnen de zorgtoepassing waarin wordt meegedaan.</p> <p>Het afsprakenstelsel verplicht deelnemers niet om daadwerkelijk gegevens uit te wisselen. Dat is uiteindelijk aan de zorgaanbieder/patiënt.</p> <p>Zorgaanbieders die aansluiten hebben een inspanningsverplichting om gegevens beschikbaar te stellen.</p>
6	Keuzevrijheid voor zorgaanbieders en knooppunten	Zowel de 'bewegingsvrijheid' van zorgaanbieders, als de keuzevrijheid van knooppunten en hun leveranciers moet zo veel mogelijk in stand worden gehouden.	<p>De zorgaanbieder moet vrijheid hebben in de leverancierskeuze die het beste bij de bedrijfsprocessen past of economisch gezien het meest voordelig is.</p> <p>Knooppunten (GTK's) hebben de vrijheid om binnen de kaders van het afsprakenstelsel keuzes te maken met de aangesloten zorgaanbieders.</p> <p>Zorgaanbieders moeten eenvoudig kunnen aansluiten met zo min mogelijk opgeworpen drempels.</p> <p>Leveranciers hebben gelijke kansen om deel te nemen</p>	<p>De knooppunten moeten een brede kennis hebben van en relaties hebben met leveranciers.</p> <p>Twiin levert knooppunten een overzicht van aansluitvoorwaarden voor leveranciers.</p> <p>Twiin stelt aansluitvoorwaarden op voor knooppunten, met een indeling voor knooppunten, zorgaanbieders en leveranciers.</p> <p>Binnen Twiin wordt een certificeringsproces ingericht zodat knooppunten weten welke leveranciers aan de Twiin eisen/voorwaarden voldoen.</p>

7	Privacy en Security by design.	Voor Twiin zijn privacy en informatiebeveiliging randvoorwaardelijk.	Privacy en security is zodanig groot belang dat dit alleen goed geregeld kan worden als het vanaf het begin wordt meegenomen in het ontwerp en ontwikkeling.	Principes en best practices van security en privacy by design worden gehanteerd bij het maken en ontwerpen van het Twiin afsprakenstelsel en architectuur. In het Twiin-stelsel zijn de privacy en security eisen expliciet beschreven. Regulier terugkerende auditing van aangesloten knooppunten worden onderdeel van het afsprakenstelsel.
8	Gegevens worden betrouwbaar, eenduidig, vertrouwelijk en verantwoordelijk beschikbaar gesteld.	De gegevens van een patiënt die de zorgverlener nodig heeft om zijn of haar werk te kunnen doen en die een patiënt nodig heeft om regie te kunnen voeren worden betrouwbaar, integer en vertrouwelijk beschikbaar gesteld.	Gegevens, afgestemd met de diverse beroepsgroepen, bevinden zich vaak in verschillende zorgorganisaties. Voor een goede diagnose en/of behandeling kan het voor de zorgverlener nodig zijn dat gegevens, die niet van de eigen organisatie zijn, wel betrokken kunnen worden. Patiënten kunnen er op vertrouwen dat zorgverleners de juiste informatie hebben en dat patiënt gegevens de juiste zorg krijgen.	De bron is eigenaar van de eigen gegevens en is verantwoordelijk voor de validiteit van de eigen gegevens. Uiteraard wordt voldaan aan de vingerende wetgeving met betrekking tot informatie-uitwisseling, beveiliging en privacy in de zorg. Het is altijd transparant en inzichtelijk wie de bron van de gegevens is. Gegevens die worden uitgewisseld of gedeeld bevatten een gemeenschappelijk gedefinieerd vocabulaire (eenheid van taal). Gegevens worden eenmalig opgeslagen en er worden geen onnodig kopieën van gegevens gemaakt.
9	Hantering van open (internationale) standaarden en normen boven half open / gesloten of sectorale normen en waarden.	Om technische interoperabiliteit te realiseren, gaat Twiin zoveel mogelijk uit van open (internationale) standaarden.	Door gebruik van open internationale standaarden wordt de afhankelijkheid van een leverancier grotendeels voorkomen. Per zorgtoepassing zijn andere partijen betrokken en worden andere gegevens uitgewisseld, waardoor keuze voor een vaste techniek niet altijd de meest passende is. Open internationale standaarden worden breed gedragen en zullen in samenhang met nieuwe standaarden blijven werken (robuust). Zorg is internationaal en leveranciers van informatietechnologieën zijn internationaal.	De keuze is niet gebaseerd op maar één techniek. Er wordt gekeken wat de juiste keuze is per 'zorgtoepassing' en naar wat mogelijk is, uitgaande van vorige principes en al in gebruik zijnde standaarden. Standaarden moeten implementeerbaar zijn in de NL setting door meerdere leveranciers. Indien nodig kan er gebruik gemaakt worden van nationale extensies of kunnen nationale extensies ontwikkeld worden.
10	Gebruik van Informatiestandaarden	Twiin maakt gebruik van bestaande en in beheer zijnde informatiestandaarden. Door NICTIZ en andere organisaties zijn reeds informatiestandaarden gedefinieerd. Informatiestandaarden en de Nederlandse extensies worden of zijn al ingebouwd in bestaande IT systemen voor semantische interoperabiliteit	De uitwisselbaarheid en herbruikbaarheid wordt verhoogd.	Er ontstaat een afhankelijkheid van nationale en internationale definities van informatiestandaarden. Reeds gedefinieerde informatiestandaarden kunnen een op een overgenomen worden. Voor elke zorgtoepassing zal door het veld geanalyseerd worden of de bestaande informatiestandaard landelijk toereikend is of dat er toevoegingen moeten komen. Als er nog geen informatiestandaard is, dan wordt deze ontwikkeld (buiten Twiin) op basis van (inter)nationale standaarden.

Referenties

Gebruik andere afsprakenstelsels

- Als input voor het Twiin afsprakenstelsel zijn de basisprincipes en afgeleide principes voor het informatiestelsel voor de zorg, zoals vastgelegd door het informatieberaad, meegenomen. DIZRA - Duurzaam Informatiestelsel Zorg Referentie Architectuur <https://dizra.gitbook.io/dizra/>
- Daarnaast is voor de principes gebruik gemaakt van de "Visie op samenhang in de zorginfrastructuren in Nederland" (Bus et al. 2019) en de aanvullingen die daarin zijn beschreven op de principes van het informatiestelsel voor de zorg.
- Tot slot zijn referenties opgenomen naar andere afsprakenstelsels zoals Medmij (2018), Etoegang (2019), Handreiking interoperabiliteit (2019) en TEFCFA (2019).

Documentatie

Handreiking Interoperabiliteit - https://www.nictiz.nl/wp-content/uploads/Handreiking-Interoperabiliteit_V1.0.pdf

DIZRA - Duurzaam Informatiestelsel Zorg Referentie Architectuur <https://dizra.gitbook.io/dizra/>

Medmij (MM) - <https://afsprakenstelsel.medmij.nl>

Zira - www.ziraonline.nl

Etoegang - <https://afsprakenstelsel.etoegang.nl/display/as/Templates+en+formulieren>

Trusted Exchange Framework and Common Agreement (TEFCA) - <https://www.healthit.gov/sites/default/files/draft-trusted-exchange-framework.pdf>

Visie op samenhang in de zorginfrastructuren in Nederland. Op weg naar naadloze samenwerking in de zorg. Positioning Paper (PP) - Meijboom. G., Van Gelder. E., Van Pelt. V., Bus. B., Mallie. M., Settels. M., van der Stigchel. B., Gondelach. S., Tesink. W., Vos. J., Van Holland. R. (2018).